

Årsberättelse 2022

Gymnasienämnden

Beslutad av Kommunstyrelsen, den 14 mars 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	9
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	10
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	13
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	20
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	24
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	26
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	28
5 Analysunderlag – ekonomi.....	32
5.1 Enheternas bokslutsprognos	37
5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling.....	38
5.3 Verksamheternas bokslutsprognos	39
5.4 Investeringar	39

1. Förslag till beslut

Förvaltningen har sammanställt en årsberättelse som innehåller analys av verksamheten samt ekonomiskt utfall för helår 2022.

Nämnden arbetar aktivt utifrån grunduppdraget samt de politiska mål och uppdrag som finns beskrivna i nämndens verksamhetsplan. Sammantalet är bedömningen att verksamheterna bedrivs på ett sätt som till stora delar motsvarar uppdragen, men insatser behövs främst på reguljära gymnasiet för att nå en ekonomi i balans.

Nämndens ekonomiska utfall för 2022 visar en positiv avvikelse mot budget på 17 030 tkr, vilket motsvarar en avvikelse mot budget i förhållande till budgetomslutningen på 3,2 procent.

Förvaltningens förslag till Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen fastställer Gymnasienämndens årsberättelse 2022.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens ekonomiska utfall för 2022 visar en positiv avvikelse mot budget på 17 030 tkr, vilket motsvarar en avvikelse mot budget i förhållande till budgetomslutningen på 3,2 procent.

Reguljära gymnasiet har i flera år haft svårigheter att nå en ekonomi i balans. Åtgärder har vidtagits och till stor del framgångsrikt genomförts, dock har effektiviseringskrav och minskad rambudget till följd av elevminskningar samt det faktum att personal- och organisationsförändringar tar tid gjort att kostnaderna ändå överstigit budget.

Redan i delår 1 så indikerade prognosen att verksamheten under 2022 skulle uppnå en markant förflyttning mot en ekonomi i balans. Denna förflyttning bedömdes i delårsrapport 2 vara ännu lite större och utfallet för reguljära gymnasiet bedömdes landa mycket nära budget. Nu när året är slut kan konstateras att utfallet är i linje med vad som prognostiserats och utfall för reguljära gymnasiet avviker endast 1,59 procent från budget. Viktigt att notera är att förflyttningen i år delvis påverkas av tillkommande budgetmedel samt tillfälliga intäkter som inte fullt ut förbrukas.

Sammantaget kan konstateras av nämndens långsiktiga strategi för ekonomi i balans ger resultat.

Gymnasieskolorna har föregående läsår (som avslutades i juni) kunnat gå tillbaka till ordinarie verksamhet efter två års pandemi. När läsåret summerats så står det klart att prognosen för den totala examensgraden på nationella program blir 94% vilket är högre än riksnittet för läsåret 2020/2021 (officiella siffror från Skolverket kommer i december 2022).

Andelen elever som känner sig trygga på sin skola och på sitt program ligger kvar på en hög nivå (93 procent) medan andelen elever som upplever studiero på lektionerna beräknas minska något från 80 till 76 procent. Det sistnämnda bedöms bero på skillnaden i upplevd studiero mellan distansstudier, som ofta bedrivs enskilt eller i mindre grupper, och klassrumsundervisning.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tar varje år fram Öppna jämförelser som visar hur kommunerna presterar i förhållande till ett antal nyckeltal. För att göra rättvisa jämförelser mellan kommuner som har olika förutsättningar tar SKR hänsyn till bland annat föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas inkomst, kön, andelen nyinvandrade elever och behov av ekonomiskt bistånd. Rapporten visar att Örebro kommuns gymnasieskolor lyckas bra med sitt kompensatoriska uppdrag. Andel elever med examen inom 4 år, avvikelse från modellberäknat värde är en indikator som ger nämnden en generell bild av hur väl skolorna lyckas med eleverna utifrån deras socioekonomiska förutsättningar. Värdet visar att 5,5 procentenheter fler elever på Örebros gymnasieskolor når en examen än vad som förväntats givet förutsättningarna. Detta är en förbättring jämfört med föregående år och Örebro

kommun presterar fortsatt bättre än såväl genomsnittet för riket och jämförbara kommuner.

I årets uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM framkommer att det pågår ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån skolornas olika utmaningar, men att fördelningen av arbetsmiljöuppgifter till medarbetare behöver ses över samt att arbetsplatserna behöver stärka arbetet med risk och friskfaktorer.

Årets medarbetarenkät visar på en positiv trend då antalet enheter med ett högre HME-värde (index för hållbart medarbetarengagemang) har ökat varje år, de senaste tre åren. Detta kan antas vara ett resultat av de insatser inom arbetsmiljö, medarbetardialog, ledarskap och kvalitetsarbete som varit och är i fokus.

2.3 Förväntad utveckling

Under året kommer den pågående omorganisationen av kommunens nämnder och förvaltningar att fortsätta. För Gymnasienämndens del kan det innebära ytterligare möjligheter att erbjuda så brett stöd som möjligt till alla elever som finns inom kommunens gymnasieskolor. Det är av stor vikt att fortsätta utveckla samverkan mellan de nya nämnderna och förvaltningarna såväl som med relevanta externa aktörer.

Verksamheten ska fortsatt förbättra uppföljnings- och analysarbete kopplat till de kompensatoriska åtgärderna för att försäkra sig om att åtgärderna som beslutas om leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Att stärka nämndens analys av studie- och trygghetsresultat för att finna relevanta förklaringar och belägg till skillnader i resultat mellan olika skolor och program samt mellan flickor och pojkar är också prioriterat.

För att bidra till kompetensförsörjningen inom Örebro kommun är det viktigt att fortsätta att med olika metoder informera om yrkesprogrammen, de möjligheter de ger efter examen och att de riktar sig till alla elever med intresse för en specifik yrkesinriktning. Detta arbete behöver ske i nära samverkan med branscherna, regionen och grundskolan.

Digitaliseringen möjliggör en större informationsspridning och kunskapsdelning. Lärare får fler möjligheter att levandegöra undervisningen och eleverna får chans att visa sina förmågor på fler sätt än tidigare. Det är viktigt att lärare har kompetens att använda digitala verktyg och att veta om och när det stödjer undervisningen. Rätt använda kan digitala verktyg förbättra undervisningen – fel använda riskerar de att försvåra inläringen. Detta har verkligen fått prövas i praktiken utifrån utvecklingen av covid-19. Gymnasieskolan har fått många nya lärdomar om distansundervisning som vi fortsätter att utveckla med perspektivet att skapa bästa möjliga förutsättningar för elever att klara skolan.

För att lyckas med uppdraget behöver nämnden arbeta mer med tidiga och samordnade insatser för eleverna. Tidiga och samordnade insatser handlar om att eleverna ska få stöd i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling. För det krävs en förbättrad samverkan mellan elevhälsan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Gymnasiet och grundskolan behöver tillsammans fortsätta arbetet med överlämnandet och arbeta för att öka förutsättningarna för mottagande verksamhet att få relevant information för att möta eleven utifrån behov och förutsättningar.

Elevantalet i gymnasieskolan ökar något vilket innebär ett trendbrott som behöver beaktas i den fortsatta planeringen.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> Resultaten med hänsyn till elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt höga. Nämnden har tillsammans med KAA och socialtjänsten utvecklat arbetet för att stärka elevers förutsättningar och möjligheter att studera på gymnasiet. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta arbetet med uppföljning och analys av resursfördelning utifrån skolans kompensatoriska uppdrag. Hitta vägar så att fler elever får en examen på fyra år.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt hög måluppfyllelse Liten skillnad mellan pojkar och flickors upplevelse av trygghet på aggregerad nivå. Andel elever med examen, högskoleförberedande program Arbetet där elever på IM byter skoltillhörighet för att underlätta övergången till nationella program. 	<ul style="list-style-type: none"> Studiero på lektionerna Arbetet med att erbjuda platser utifrån faktiskt behörighet på introduktionsprogrammen behöver fortsätta Fortsätta utveckla arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen på Örebro kommuns gymnasieskolor och därmed stärka nämndens systematiska kvalitetsarbete.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> En stor majoritet av eleverna känner att du får bra stöd av elevhälsan. Nämnden har tagit fram en ändamålsenlig handlingsplan mot droger. Det fördjupade samarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret 	<ul style="list-style-type: none"> Flickor oroar sig i högre utsträckning för skolarbetet än pojkar.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet		
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none">• Ett pilotprojekt har genomförts med syfte att minska matsvinnet på skolorna.	<ul style="list-style-type: none">• Det finns stora skillnader mellan olika skolenheter gällande nöjdhet med skolmat.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none">• Tydlig förflyttning mot ekonomi i balans för det reguljära gymnasiet prognostiseras	<ul style="list-style-type: none">• Fortsatt arbete för en ekonomi i balans

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Gymnasienämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tar varje år fram Öppna jämförelser som visar hur kommunerna presterar i förhållande till ett antal nyckeltal. För att göra rättvisa jämförelser mellan kommuner som har olika förutsättningar tar SKR hänsyn till bland annat föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas inkomst, kön, andelen nyinvandrade elever och behov av ekonomiskt bistånd. Rapporten visar att Örebro kommuns gymnasieskolor lyckas bra med sitt kompensatoriska uppdrag. Andel elever med examen inom 4 år, avvikelse från modellberäknat värde är en indikator som ger nämnden en generell bild av hur väl skolorna lyckas med eleverna utifrån deras socioekonomiska förutsättningar. Värdet visar att 5,5 procentenheter fler elever på Örebros gymnasieskolor når en examen än vad som förväntats givet förutsättningarna. Detta är en förbättring jämfört med föregående år och Örebro kommun presterar fortsatt bättre än såväl genomsnittet för riket och jämförbara kommuner. Det är dock av vikt att förädla arbetet ytterligare så att fler elever når sin examen oavsett bakgrund. Nämnden behöver fortsatt säkerställa att skolorna erbjuder attraktiva program av god kvalitet för att minska avhoppsfrekvensen samt fortsätta arbeta för att alla elever ska nå utbildningens mål. För att lyckas med detta krävs tidiga och träffsäkra initiativ. Detta kräver i sin tur ett gediget analysarbete så att resurserna används till insatser där de gör mest nytta.

Under året har nämnden implementerat en ny modell för kompensatorisk resursfördelning som syftar till att på sikt bidra till ökad genomströmning och att fler elever når en examen på fyra år. Modellen fördelas efter att skolornas förutsättningar analyserats och resursfördelningen följs upp av rektor och huvudman i samband med skolornas kvalitetsredovisning.

Genom ett utvecklat samarbete med socialtjänsten och det kommunala aktivitetsansvaret tar nämnden även ansvar för människor i gymnasieskolans målgrupp som riskerar att falla mellan stolarna men som nu i högre utsträckning kan fångas upp. Det handlar om ungdomar som valt att inte läsa på gymnasiet men som genom samverkan mellan aktörerna kan lotsas mot skolgång alternativt mot etablering på arbetsmarknaden.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Resultaten med hänsyn till elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt höga. Nämnden har tillsammans med KAA och socialtjänsten utvecklat arbetet för att stärka elevers förutsättningar och möjligheter att studera på gymnasiet. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta arbetet med uppföljning och analys av resursfördelning utifrån skolans kompensatoriska uppdrag. Hitta vägar så att fler elever får en examen på fyra år.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel elever med examen inom 4 år, avvikelse från modellberäknat värde	7,7	5,1	5,5	öka

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet utifrån skolans kompensatoriska uppdrag. Det innebär att gymnasiet ska kompensera elevers olika förutsättningar så att alla får samma möjligheter att nå så långt som möjligt. Alla Örebro kommuns gymnasieskolor har elevhälsoteam som arbetar hälsofrämjande, förebyggande och kompensatoriskt. Undervisning sker utifrån elevernas individuella förutsättningar och målsättningen är att alla elever ska nå så långt som möjligt utifrån individens förutsättningar.

Nämndens åtaganden:

- Att ha förbättrat uppföljnings- och analysarbete kopplat till de kompensatoriska åtgärderna för att försäkra sig om att åtgärderna leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Detta har genomförts genom en ny modell för kompensatorisk resursfördelning till gymnasieskolorna. Modellen bygger på analys inför resurstilldelning och på utvärdering av medlens effektivitet. Rektorer behandlar detta särskilt i sin kvalitetsredovisning

- Att ha stärkt samverkan med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), som ligger inom Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde.

Varje år finns det inom Örebro kommun ett antal elever som av olika anledningar inte väljer att fortsätta studera på gymnasiet efter de avslutat grundskolan. Under året har nämnden tillsammans med KAA och socialtjänsten arbetat för att stärka de elevernas förutsättningar och möjligheter att studera på gymnasiet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att gymnasieskolan förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Målet med skolans demokrati- och värdegrundsarbete är att främja demokratin, integration och motverka odemokratiska uttryck.

Delaktighet i gymnasieskolan är centralt för alla elevers lärande och utveckling. För att eleverna ska få inflytande över undervisningen ska eleverna vara delaktiga i undervisningens alla delar, det vill säga i planering, genomförande och utvärdering. Genom elevinflytande lär sig eleverna på ett konkret sätt hur demokratiskt beslutsfattande fungerar. Elevinflytande stärker även relationen mellan skolans personal och elever, och leder till en större acceptans för de beslut som fattas. Genom forum för samråd stärks dialogen mellan elever, lärare, rektor och nämnd om frågor som rör utbildningen. Nämnden har också ett samarbetsavtal med Sveriges elevkårer och alla skolor har en elevkår.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att de utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska, så långt det är möjligt, anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål och samtidigt möta arbetsgivarnas kompetensbehov. Nämnden avser att skapa ekonomiskt hållbara, attraktiva och heterogena skolor, heterogena t ex avseende kön, socioekonomisk bakgrund och yrkes- respektive högskoleförberedande program, där fler elever får plats.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att vara andra nämnder och föreningar behjälpliga för att sprida information om kultur- och fritidslivet till eleverna på gymnasiet och samverka med föreningslivet för att fler elever ska nå målen med sin gymnasieutbildning. Nämnden har också bidragit genom att stödja de elevföreningar som är verksamma inom gymnasieskolorna.

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

Kulturkvarteret har etablerats som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande. Ett särskilt fokus ska vara att locka fler barn, ungdomar och nya grupper.

Genom att fortsätta samarbetet med berörda nämnder medverkar gymnasienämnden till att Kulturkvarteret etableras som Örebros nya mötesplats. Det sker främst genom samverkan mellan Kulturkvarteret och estetiska programmet på Karolinska gymnasiet

Örebro kommun ska stödja och tillvarata det civila sambället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande arbete för att stärka språk och sociala kontakter såväl som fysisk och psykisk hälsa.

Genom att stärka samarbetet med civilsamhället och deras aktörer för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer bidrar nämnden till att tillvarata civilsamhällets resurser i skolan.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Gymnasieskolorna har detta läsår kunnat gå tillbaka till en ordinarie verksamhet efter två års pandemi. När läsåret summerats så står det klart att prognosen för den totala examensgraden på nationella program blir 94% vilket är högre än riksnittet för läsåret 2020/2021 (officiella siffror för innevarande läsår kommer i december 2022).

Det finns fortsatt vissa skillnader i examensgrad mellan elever på yrkesprogram jämfört med elever på studieförberedande program, detta trots att examensgraden sjunkit både på yrkesprogrammen såväl som på de studieförberedande programmen. Även detta läsår är differensen fem procentenheter mellan de två typerna av program. Det finns inga enkla förklaringsmodeller till varför resultaten ser ut som de gör men det är inte osannolikt att de restriktioner som följde i pandemins fotsår gjort att denna kull haft större utmaningar gällande måluppfyllelsen. De elever som tog studenten detta läsår har haft två av tre år med fjärr- och distansundervisning och de långsiktiga effekterna av detta behöver analyseras vidare.

När statistiken delas upp på kön så visar det sig att det skiljer sig mellan hur flickor och pojkar presterar. 96% av flickorna når en examen under vårterminen 2021 och 93% av pojkarna. Det är eftersträvänsvärt att ha små skillnader mellan könen då detta är ett tecken på att skolorna har ett fungerande kompensatoriskt arbete. Skillnader i måluppfyllelsen mellan könen analyseras av rektorerna i samband med skolornas kvalitetsredovisning. En fördjupad analys baserad på skolornas kvalitetsredovisning kommer i samband med årsrapporten.

Det sker fortsatt insatser både på skolorna och på huvudmannanivå för att i framtiden höja examensgraden. Ett exempel är att huvudmannen och Riksgymnasiet inleder en samverkan med Skolverket för att öka kvaliteten på utbildningen. Ett annat exempel på utvecklingsinsatser är ett initiativ på introduktionsprogrammet som syftar till att ändra skoltillhörighet för elever som är nära behörighet. Syftet är att underlätta steget från IM till ett nationellt program för att öka andelen elever som når en examen inom fyra år.

Trots att resultaten ligger stabilt på en relativt hög nivå så finns det utvecklingspotential. För att finna träffsäkra insatser som minskar skillnader mellan pojkar och flickor samt mellan elever på yrkes- och högskoleförberedandeprogram behövs fortsatt en fördjupad förståelse och analys.

För att öka genomströmningen bör fokus ligga på att fortsatt öka examensgraden men också på att öka nöjdhet, trygghet och rekommendationsgrad på programmen för att minska avhopp och programbyten. Dessa påverkar genomströmningstalen negativt. Det är viktigt att arbeta med långsiktiga och hållbara initiativ då genomströmningen mäts efter tre, alternativt fyra år. Effekterna av nämndens initiativ under året kommer visa sig först om några år.

Det är viktigt, ur ett samhällsperspektiv, att genomströmningen är så hög som möjligt eftersom detta är ett tecken på en låg avhoppsfrekvens. För att nå en förbättrad genomströmning så krävs genomlysning av många olika delar av gymnasiets verksamhet. Primärt så behöver insatser riktas mot de grupper som i högst utsträckning är i behov av stöd. Men andra även andra aspekter påverkar detta värde negativt. Exempelvis bidrar hög konkurrens till populära utbildningar till att fler elever hänvisas till sina andrahandsval vilket sannolikt leder till en negativ påverkan på genomströmningen.

Detta utifrån antagandet om att elever stannar kvar och fullföljer utbildningen de är mest intresserade av i högre utsträckning.

Det sista genomströmningstalet som nämnden följer upp är ”andel examen inom fyra år, introduktionsprogram”. Detta är ett tal som visar hur många elever som når examen inom fyra år men som började sin utbildning på ett introduktionsprogram. För att en elev ska kunna hamna i denna statistik krävs att den blir behörig efter sitt första år på introduktionsprogrammet och därefter klarar det nationella programmet på tre år. Detta mått är svårt att följa korrekt eftersom det inte tar höjd för att introduktionsprogrammets olika utbildningsplaner har olika mål där vissa är helt yrkesinriktade. Det som dock går att göra är att säkerställa att elever som går på programinriktat val blir behöriga för att underlätta steget till ett nationellt program. Här pågår ett arbete på Rudbecksgymnasiet där elever som går programinriktat val (IMV) erbjuds att läsa upp sin behörighet till gymnasiet parallellt med studier på det samhällsvetenskapliga programmet. Arbetet syftar till att förenkla steget för eleverna mellan IMV och det nationella programmet och att erbjuda fler platser utifrån elevernas faktiska behörighet

Gällande trygghet och studiero så visar resultaten att tryggheten på skolorna stabiliserat sig och 93% av eleverna på Örebro kommuns gymnasieskolor känner sig trygga i skolan och på sitt program. Det fanns en farhåga om att dessa siffror skulle påverkas negativt av att eleverna återvände till ordinarie verksamhet efter pandemin men skolornas trygghetsarbete verkar gett bestående effekter vilket visat sig i att eleverna i hög grad känner sig trygga. Både antalet avstängningar och anmälan om misstänkt kränkande behandling har minskat under läsåret.

Avslutningsvis har känslan av studiero minskat jämfört med föregående år. Det förklaras sannolikt av att elever som under två år studerat genom fjärr- och distansundervisning nu har en annan typ av arbetsmiljö tillsammans med sina klasskamrater i ett klassrum. Jämfört med siffrorna 2019 (69%) som är den senaste mätpunkten innan pandemin så har dock studieron på skolorna ökat med sju procentenheter vilket tyder på att lärarnas arbete i klassrummen utvecklats och lett till en positiv förändring.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt hög måluppfyllelse • Liten skillnad mellan pojkar och flickors upplevelse av trygghet på aggregerad nivå. • Andel elever med examen, högskoleförberedande program • Arbetet där elever på IM byter skoltillhörighet för att underlätta övergången till nationella program. 	<ul style="list-style-type: none"> • Studiero på lektionerna • Arbetet med att erbjuda platser utifrån faktiskt behörighet på introduktionsprogrammen behöver fortsätta • Fortsätta utveckla arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen på Örebro kommuns gymnasieskolor och därmed stärka nämndens systematiska kvalitetsarbete.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Målvärde 2022
Andel elever med examen, alla nationella program	93	96	94	öka
Andel elever med examen, yrkesprogram	89	94	92	öka
Andel elever med examen, högskoleförberedande program	95	97	95	öka

Andel elever med examen inom 3 år, yrkesprogram	79	81	*	öka
Andel elever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program	87	87	*	öka
Andel elever med examen inom 4 år, yrkesprogram	80	85	*	öka
Andel elever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program	88	90	*	öka
Andel elever med examen inom 4 år, introduktionsprogram	22	22	*	öka
Andel elever som känner sig trygga i skolan	90	93	93	öka
Andel elever som känner sig trygga på sitt program	92	93	93	öka
Andel elever som upplever studiero på sitt lektionerna	73	80	76	öka
* Resultatet publiceras av Skolverket i december.				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Måluppfyllelsen i skolan ska öka

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna på gymnasiet ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Utbildningen på gymnasiet ska främja elevernas utveckling till ansvarskännande människor, som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Den ska bidra till elevernas allsidiga utveckling och främja en livslång lust att lära. Alla elever ska nå målen med sin gymnasieutbildning och varje elev ska få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Även elever som lätt når det kunskapskrav som minst ska uppnås ska få ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Grunden för allt förbättringsarbete i skolan är ett brett värdegrundsarbete, systematiskt kvalitetsarbete, kollegialt lärande och vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är samma arbete som främjar trygghet och en tillitsfull skolmiljö som främjar elevernas kunskapsutveckling.

Nämndens åtagande:

- Att ha utvecklat arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen på Örebro kommuns gymnasieskolor och därmed stärka nämndens systematiska kvalitetsarbete för att förbättra elevers resultat och öka likvärdigheten inom och mellan skolor.

Nämnden har kompletterat arbetet med examensprognoser med en modell för kompensatorisk resursfördelning som ämnar att möjliggöra tidiga insatser ute på enheterna. Dessutom har skolornas kvalitetsredovisningar effektiviserats med syfte att ge mer nyanserade och välgrundade analyser av skolornas styrkor och behov. För att stärka analysarbetet på skolenheter där större utmaningar identifierats har nämnden fortsatt utvecklat arbetet med resultatdialoger.

- Att under 2022, genom kompetensutvecklingsinsatser ha bidragit till att stärka lärarnas digitala kompetenser och undervisningens kvalitet.

Under året har nämnden genomfört kompetensutvecklingsinsatser främst riktat mot yrkeslärare för att stärka den digitala kompetensen och användandet av digitala verktyg med målet att öka undervisningens kvalitet.

- Att ha utvecklat arbetet med att fler elever som inte är behöriga till ett nationellt program får plats på det introduktionsprogram de önskar.

Under året har nämnden genomfört ett projekt där elever läst programinriktat val mot samhällsprogrammet på Rudbecksgymnasiet. Eleverna i projektet har läst sin utbildning integrerat med eleverna på den nationella utbildningen. Projektet fortgår med en ny kull under höstterminen 2022.

- Att under 2022 ha genomfört kompetensutvecklingsinsatser i form av kollegialt lärande tillsammans med rektorerna för att stärka det pedagogiska ledarskapet.

Nämnden har tillsammans med vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden arrangerat ett kollegialt lärande vid namn ”leda för skolutveckling”.

Gymnasierektorerna har arbetat med litteraturstudier och föreläsningar samt varit organiserade i lärgrupper bestående av rektorer på gymnasiet och vuxenutbildningen.

- Att – tillsammans med grundskolenämnden och programnämnd Barn och utbildning – ha utvecklat arbetet med överlämnandet och arbeta för att öka förutsättningarna för mottagande verksamhet att få relevant information för att möta eleven utifrån behov och förutsättningar

Under året har nämnden tillsammans med grundskolenämnden fortsatt utveckla arbetet med överlämnanden med målet att de utgår från elevens behov och vad som är bäst för eleven. Genom samverkan och bra rutiner kan elever ges en trygg och bra övergång mellan och inom olika skolformer. Utöver det har nämnden också initierat ett förebyggande arbete för att underlätta övergången från grundskolan till introduktionsprogrammen

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Elevernas trygghet och studiero har mycket stor betydelse för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Skolorna har arbetat systematiskt och uthålligt för ökad trygghet och studiero genom strukturerad och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundsarbete.

Nämndens åtaganden:

- Att tillsammans med kommunens säkerhetsavdelning, polisen och fastighetsägarna fortsatt arbetet med de främjande och förebyggande insatserna för att öka elevernas trygghet och studiero. Framförallt inom skolområdet men också på platser i anslutning till skolorna.

För att säkerhetsarbetet ska vara framgångsrik krävs ett systematiskt arbetssätt med planering, genomförande, uppföljning och analys samt att arbetet är en del av ordinarie verksamhet. En viktig del i nämndens säkerhetsarbete är också de

främjande och förebyggande insatserna för att öka elevernas trygghet. Dessa insatser, som görs inom skolområdet och på platser i anslutning till skolorna, görs tillsammans med kommunens säkerhetsavdelning, polisen och fastighetsägarna. Exempel på genomförda åtgärder är kameraövervakning, förstärkt belysning och väktare. Förvaltningen har också kontakt med säkerhetspolisen och får information om det finns behov att förstärka säkerheten på skolorna. För att förbereda personalen i hur de ska agera vid en våldsam händelse genomförs också utbildningar i bland annat PDV (pågående dödligt våld) och brandskydd.

- Att ha utvecklat analysen av trygghetsresultat för att finna relevanta förklaringar och belägg till skillnader i resultat mellan olika skolor samt mellan flickor och pojkar.

Nämnden har under året utvecklat en ny modell för kvalitetsredovisning som syftar till att underlätta och förtydliga analysen av flickor och pojkars trygghetsresultat. En komparativ analys av olika enheters trygghetsresultat görs av förvaltningen under hösten 2022.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Se hur nämnden bidragit till utveckling inom målet under *Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer*. Utöver vad som nämnts i målet *Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer* har nämnden bidragit till utveckling inom målet genom att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande vilka ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning, genom företagande eller anställning. Till exempel inom ramen för ung företagsamhet, UF.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Nämnden bedömer att målet inte är relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

Förstärka samt organisera en mer likvärdig och tillgänglig elevhälsa.

Genom ett fortsatt utvecklande arbete med att förebygga hinder i lärandet och möta behovet av att bibehålla och utveckla psykisk hälsa samt förhindra ohälsa. Framst genom att planera och genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom området riktat till rektorer och elevhälsans personal. Viktigt är också det kollegiala lärandet mellan skolenheter och att synliggöra goda exempel.

Nämnden arrangerar löpande kompetensutvecklingsinsatser för elevhälsans samtliga professioner under höst- och vårtermin. Dessutom säkerställs likvärdighet mellan skolenheterna genom att nämnden driver en samordningsgrupp med de rektorer som leder elevhälsan på sina enheter.

Under året har nämnden fått en ökad resurstilldelning i form av ett fortsatt statligt stöd i form av ”skolmiljarden”. Syftet med att förstärka det statliga stödet är att det ska användas för insatser som syftar till att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Nämnden har använt det ökade ekonomiska utrymmet till att:

- Stärka måluppfyllelsen
- Stärka lärarnas kompetenser att använda digitala verktyg för att öka elevernas lärande.
- Stärka elevhälsans kompetenser och förutsättningar att använda digitala verktyg för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Stärka arbetsmiljön för alla medarbetare, chefer och elever

Nämnden har även fått resurser tilldelade från programnämnd barn och utbildning som örönmärkts till att stärka elevhälsarbetet på skolorna.

Det totala ökade ekonomiska utrymmet har medfört att skolorna kunnat rekrytera förstärkningar inom elevhälsan. Förstärkningar har gjorts när det gäller skolsköterska, kurator och speciallärare. Medlen har använts för att kompetensutveckla yrkeslärare inom digitalisering och för att säkerställa att lärarna har en god arbetsmiljö. Medlen har även använts för handledning och kompetensutveckling av elevhälsan samt till att rekrytera elevkoordinatorer och elevstödjare med syftet att stödja och hjälpa elever i såväl social som kunskapsmässig utveckling. Sist men inte minst har skolorna kunnat erbjuda stöd i ämnen som matematik och engelska. De har kunnat erbjuda pluggcaféer och andra typer av återläsningstillfällen för att minimera konsekvenserna av pandemin.

Individer i behov av stöd ska mötas upp med tidiga insatser.

Genom att ha arbetat mer med tidiga och samordnade insatser för eleverna. Fokus har legat på samordningen mellan skola/elevhälsa, hälso- och sjukvård, socialtjänst samt polis men också andra relevanta aktörer som fritidssektorn och civilsamhället.

Se hur nämnden bidragit till utveckling inom inriktningen under *Måluppfyllelsen i skolan ska öka.*

Förstärka studie- och yrkesvägledningen genom kompetensutveckling, utökad bemanning och tillgänglighet.

Genom att ha fortsatt arbetet inom ramen för huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledning för att säkerställa att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses och att elevernas upplevda nöjdhet med studie- och yrkesvägledningen ökar.

Förbättra möjligheten till språkutveckling för barn och unga med rätt till teckenspråk.

Genom att ha fortsatt utveckla Riksgymnasiet för döva och hörselskadade för ökad måluppfyllelse, likvärdighet och attraktivitet.

Under året har nämnden gjort en nulägesanalys av verksamheten i syfte att förädla verksamheten utifrån elevernas möjlighet till språkutveckling.

Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Genom skolornas lokala branschråd har näringslivet haft möjlighet att påverka utbildningens innehåll. Det har också stärkt samarbetet mellan gymnasieskolan och

arbetslivet för att yrkesutbildningarna bättre ska motsvara arbetslivets behov. Arbetet med kompetensförsörjningsfrågor har också skett i nära samverkan med vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och näringslivskontoret.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Elevhälsans uppdrag består av att undanröja hinder i elevernas lärmiljö för att möjliggöra så att alla elever kan nå målen oavsett bakgrund och förutsättningar. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och varje profession har ett särskilt ansvar att bidra med sin specifika kompetens och att samverka med övriga professioner inom elevhälsan, skolan och utanför skolan.

Innan pandemin upplevde 66% av eleverna att de får bra stöd av elevhälsan. Andelen ökade under pandemin till 74% och har nu stabiliserat sig på denna nivå för tredje året i rad. En väl fungerande elevhälsa är en förutsättning för att nå god måluppfyllelse och god genomströmning på skolenheterna. Det är därför av vikt att fortsätta arbeta för att en hög andel av eleverna upplever att de får bra stöd.

Detta läsår har oron för skolarbetet minskat något på en aggregerad nivå. När statistiken bryts ned står det klart att det fortsatt finns skillnader mellan könen där oron är störst bland flickor. Det finns också skillnader mellan yrkesförberedande och högskoleförberedande program där det framgår att elever som läser studieförberedande program oroar sig mer för sitt skolarbete än vad elever på yrkesprogram gör. Denna tendens ligger i linje med vad forskningen visar. Under året har en förstärkt elevhälsa prioriterats genom medel från skolmiljarden samt genom ytterligare resurstilldelning från programnämnd barn och utbildning. Som en följd av det utökade ekonomiska utrymmet har fler elevkoordinatorer, elevstödjare, speciallärare, kuratorer och skolsköterskor kunnat anställas för att stärka elevhälsoarbetet på skolorna.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • En stor majoritet av eleverna känner att de får bra stöd av elevhälsan. • Nämnden har reviderat en redan ändamålsenlig handlingsplan mot droger. • Det fördjupade samarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret 	<ul style="list-style-type: none"> • Flickor oroar sig i högre utsträckning för skolarbetet än pojkar.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Målvärde 2022
Andel elever som sällan känner sig oroliga inför skolarbetet	55	53	55	öka
Andel elever som anser att de får bra stöd av elevhälsan (som t.ex. skolsköterska, kurator, specialpedagog, psykolog)	74	74	74	öka

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög och bemanningen ska öka. Antalet olika personer som besöker varje omsorgstagare inom hemvården ska minska

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att alla som arbetar inom gymnasieskolan ska ha ett främjande och förebyggande förhållningsätt för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Ett särskilt ansvar för detta har skolornas elevhälsa. Elevhälsans uppdrag är i huvudsak att vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans arbete ska bidra till en hälsofrämjande skolutveckling och undanröja hinder för enskilda elevers lärande. Genom att komma in tidigt i processen kan elevhälsan stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet att anpassa och utveckla tillgängliga lärmiljöer.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det är avgörande för elevernas mående och kunskapsresultat och skolan är en viktig skyddsfaktor för elevernas psykiska hälsa.

Nämndens åtagande:

- Att tillsammans med socialtjänsten och andra parter som har ett ansvar eller tillhandahåller insatser för målgruppen ha bidragit till att utveckla samordning och samverkan för att stärka arbetet med ungas psykiska hälsa.

Under året har nämnden tillsammans socialtjänsten och KAA arbetat för att stärka elevernas förutsättningar och möjligheter att studera på gymnasiet. Nämnden har också tagit ytterligare initiativ för att tillsammans med socialtjänsten stärka det främjande och förebyggande arbetet inom ramen för elevernas psykiska hälsa. Utöver detta har nämnden tagit fram nya rutiner och utbildningsmaterial om skyldigheten att anmäla misstankar om att barn far illa.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Se hur nämnden bidragit till utveckling inom målet under *Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.*

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att alla elever ska lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning. Gymnasiet lägger en viktig grund för ungdomars etablering i arbete och övergång till fortsatta studier. Att ha slutfört en gymnasial utbildning är ett kvitto på att man har utvecklat förmågor som är viktiga både i arbetslivet och för vidare studier. Ungdomar utan gymnasial utbildning möter stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetslösheten bland unga kvinnor och män som inte har avslutat en gymnasieutbildning är ungefär dubbelt så hög som bland dem som har avslutat en sådan utbildning. Det innebär även en ökad risk för såväl arbetslöshet som ekonomiskt och socialt utanförskap. Att ge alla elever förutsättningar att nå examen är en högt prioriterad fråga vilken minskar risken för att eleverna i framtiden kommer leva i ekonomisk utsatthet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska. Miljöer där barn och unga vistas ska vara fria från narkotika

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att ha nolltolerans mot alkohol och droger i skolan. För Örebro kommuns gymnasieskolor finns en tydlig handlingsplan för att motverka droger. I det förebyggande arbetet handlar det både om att ha en diskussion runt värderingar och åsikter om droger och att informera om konsekvenser av ett missbruk. Skolans personal agerar i de fall det finns misstankar om att en elev använder droger. Utbildningen på gymnasiet omfattar även droger och dopningspreparats negativa betydelse för hälsa och prestation.

Nämndens åtagande:

- Att under 2022 tillsammans med berörda nämnder och civilsamhället ha följt upp, analysera och revidera nämndens handlingsplan mot droger.
Analysen visar att handlingsplanen mot droger endast behövde redaktionella revideringar då den anses vara ändamålsenlig.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har tillsammans med civilsamhällets aktörer en nollvision mot hemlöshet

Nämnden bedömer att målet inte är relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock kunnat vara andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kan leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.

Genom att utbildningen främjat förståelse för andra människor och utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.

Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.

Genom att tillsammans med socialtjänsten och andra parter som har ett ansvar eller tillhandahåller insatser för målgruppen ha bidragit till att utveckla samordning och samverkan för att stärka arbetet med ungas psykiska hälsa.

Barnkonventionen och barns rätt att ses som rättighetsbärare ska aktivt implementeras i hela kommunens organisation.

Genom att utbildningen gestaltat och förmedlat de värden och rättigheter som uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa och eleverna ska få kännedom om sina rättigheter.

Stödet till civilsamhällets aktörer som jobbar mot våld i nära relation ska öka. Samverkan med aktörer som jobbar mot hedersrelaterat våld och förtryck ska förbättras.

Genom att i utbildningen på gymnasiet kritisk ha granskat maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck. Intolerans, förtryck och våld, till exempel hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser tillsammans med andra nämnder, civilsamhället och andra aktörer.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Nämnden har inte haft åtaganden avseende livsmiljöer för god livskvalitet. Nämnden har dock bidragit till utveckling inom målområdet genom att ha säkerställt en trygg och säker boende- och livsmiljö för eleverna på Riksgymnasiet och genom att eleverna haft tillgång till den hjälp i övrigt som föranleds av deras funktionsnedsättning för förutsättningar att lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning. Nämnden har också strävat efter att erbjuda attraktiva och framgångsrika gymnasieskolor där alla elever når målen med sin gymnasieutbildning. Färdigheter i och kunskaper om rörelseaktiviteter och hur olika livsstilsfaktorer påverkar människors hälsa är grundläggande för att människor ska kunna ta ansvar för sin hälsa.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Kommentarer till indikatorernas utfall				

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att säkerställa en trygg och säker boende- och livsmiljö för eleverna på Riksgymnasiet och att eleverna har tillgång till den hjälp i övrigt som föranleds av deras funktionsnedsättning för förutsättningar att lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov**

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att erbjuda attraktiva och framgångsrika gymnasieskolor där alla elever når målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Genomföra insatser och fortsätta utveckla ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag**

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att varje elev på gymnasiet fått kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa. Eleverna ska uppleva och förstå betydelsen av rörelseaktiviteter och deras samband med välbefinnande och hälsa. Färdigheter i och kunskaper om rörelseaktiviteter och hur olika livsstilsfaktorer påverkar människors hälsa är grundläggande för att människor ska kunna ta ansvar för sin hälsa.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Ett pilotprojekt har genomförts med syfte att minska matsvinnet på skolorna. 	<ul style="list-style-type: none"> Det finns stora skillnader mellan olika skolenheter gällande nöjdhet med skolmat.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Kommentarer till indikatorernas utfall				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att miljöperspektivet i undervisningen ger eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen belyser också hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Nämnden har bidragit till målet genom att skolorna arbetar med en applikation som bidrar till att minska matsvinnet i skolorna. Arbetet för minskat matsvinn sker även i olika former av samverkansforum med måltidsenheten och eleverna. Virginska gymnasiet har också arrangerat en hållbarhetsvecka som syftar till att klimat- och hållbarhetsanpassa produkterna som används inom utbildningen och utveckla arbetet så att miljö, klimat och hållbarhet blir grundläggande fundament i undervisningen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

För att öka användningen av förnybar energi, har nämnden bidragit till målet genom att följa och tillämpa de policyer och rutiner som finns.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom att bevara och skapa tillräckliga arealer av olika typer av grönstruktur

Nämnden bedömer att målet inte varit relevant utifrån grunduppdraget. Nämnden har dock varit andra nämnder behjälpliga förutsatt att det kunnat leda till att fler elever lyckas nå målen med sin gymnasieutbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att följa och tillämpa kommunens avfallsplan, cirkulära Örebro.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska tydliggöra vad som krävs och arbeta för att uppnå miljömässiga och organisatorisk motståndskraft för de mest sannolika extrema väderhändelserna och ett förändrat klimat

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att följa och tillämpa de policyer och rutiner som finns.

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

Arbeta för bred implementering av programmet för hållbar utveckling och inkludering av 2030-målen i ordinarie styrning, ledning och verksamhetsuppföljning. Örebro kommun ska också skapa förutsättningar för bildning för hållbar utveckling, med kunskapslyft och kompetensutveckling inom kommunkoncernen.

Genom att ha förankrat och implementerat programmet för hållbar utveckling, och följa klimatanpassningsplan och avfallsplan, bidrar nämnden till målen i agenda 2030.

Prioritera och intensifiera klimatarbetet för att nå målen till 2030 och 2050. Detta bland annat genom att utifrån framtagna nulägesanalys och koldioxidbudget ta fram ett förslag på handlingsplan och arbeta med prioriterade insatser för att minska Örebro kommuns klimatbelastning.

Genom att ha följt policyer och rutiner har nämnden bidragit till att klimatbelastningen minskar.

Örebro kommun ska se över och tydliggöra förutsättningarna för livsmedelsförsörjning utifrån globala och nationella störningar i produktion och leverans, samt skapa förutsättningar för en god samverkan inom kommunen och mellan samhällets aktörer avseende hållbar livsmedelsförsörjning.

Genom att ha stärkt samverkan med måltidsenheten för att öka elevernas förståelse kring hållbar livsmedelsförsörjning och öka elevernas upplevda nöjdhet med skolmaten och måltidsmiljön.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

En grundläggande utmaning är att Gymnasienämndens verksamheter under flera år inte haft en ekonomi i balans. Vid nationell jämförelse av gymnasieverksamhetens kostnad, vilket baseras på räkenskapsammandraget, är den sammantagna kostnaden för gymnasiet lägre än om resurser fördelades utifrån snittkostnader i riket. Den resurs som i dagsläget tilldelas gymnasieskolorna räcker endast till att tillgodose de minimikrav som ställs, som till exempel minsta garanterade undervisningstid och tillgång till elevhälsa.

Reguljära gymnasiet har i flera år haft svårigheter att nå en ekonomi i balans. Åtgärder har vidtagits och till stor del framgångsrikt genomförts, dock har effektiviseringskrav och minskad rambudget till följd av elevminskningar samt det faktum att personal- och organisationsförändringar tar tid gjort att kostnaderna ändå överstigit budget. Redan i delår 1 så indikerade prognosen att verksamheten under 2022 skulle uppnå en markant förflyttning mot en ekonomi i balans. Denna förflyttning bedömdes i delårsrapport 2 vara ännu lite större och utfallet för reguljära gymnasiet bedömdes landa mycket nära budget. I denna årsberättelse kan konstateras att nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget motsvarande 3,2 procent för året. Viktigt att notera är att förflyttningen i år delvis påverkas av tillkommande budgetmedel samt tillfälliga intäkter. Verksamheten kommer inte att hinna nyttja alla medel till avsedda insatser, exempelvis på grund av att de är tänkta att nyttjas till en utökning av personal inom elevhälsan. Rekrytering utifrån de nya budgetförutsättningarna har gjorts men personer har inte varit på plats hela året utan full kostnadsökning motsvarande budgettillskottet för elevhälsa kommer att ses först kommande år.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Tydlig förflyttning mot ekonomi i balans för det reguljära gymnasiet 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt arbete för en ekonomi i balans

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Nämndens ramavvikelse, mnkr	+1,8	-2,0	+17,0	0
Andel enheter med HME-värde på minst, index 78	37	44	69	öka

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom planering av utbildningsorganisationen och omvärldsbevakning av vilka program som eleverna söker till. Detta för att till varje läsår kunna förutspå och matcha organisationen till de elever som ska påbörja ett nytt läsår på hösten. Att läsår inte följer räkenskapsår och att nämndens budget förändras flera gånger under året är en stor utmaning kopplat till detta mål. Att sent på året kunna ställa om organisationen och få ekonomisk effekt på förändringarna är nästan omöjligt varför planering och långsiktighet blir avgörande för nämndens framgång avseende budgetföljsamhet. Se vidare under nästa mål nedan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser**

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att – tillsammans med ekonomer – säkerställa ekonomisk kompetens, och ha goda rutiner för ekonomisk uppföljning. Nämnden verkar även för att fortsätta arbetet med att i större omfattning än tidigare utveckla principer för resursanvändningen som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel. Nämnden har även fortsatt arbetet med att följa upp och utvärdera verksamheten ur ett kostnadsperspektiv, för att – så långt det är möjligt – få största möjliga effekter.

Gymnasienämnden har under de senaste åren gått från att ha en negativ avvikelse mot budget till att för 2022 redovisa ett utfall i linje med budget. Viss problematik kvarstår inom nämnden och de olika delarna av verksamheten som bedrivs, bland annat har ett antal av de nationella programmen fortsatt ekonomiska utmaningar. Årets utfall påverkas av tillkommande intäkter och budgetmedel som inte kommer att kunna nyttjas fullt ut, se vidare under avsnitt 5, men bedömningen är att arbetet mot en långsiktigt hållbar ekonomi går framåt.

En grundläggande utmaning i detta arbete är det faktum att den resurs som i dagsläget tilldelas gymnasieskolorna räcker till att tillgodose de minimikrav som ställs, som till exempel minsta garanterade undervisningstid och tillgång till elevhälsa. Vid nationell jämförelse av gymnasieverksamhetens kostnad är den sammantagna kostnaden för gymnasiet lägre än om resurser fördelades utifrån snittkostnader i riket.

För att nå en långsiktig och hållbar ekonomi i balans har gymnasienämnden vidtagit ett antal åtgärder som har redovisats tidigare. Under 2022 har nämnden fortsatt att arbeta med bland annat genom nedanstående åtgärder.

Nämndens åtagande:

- Fortsätta arbeta aktivt med personal i omställning, både för att hitta lösningar för varje enskild individ och för att sänka nämndens omställningskostnader.

Detta arbete har fortlöpt framgångsrikt under året och det är nu endast ett fåtal personer är i omställning och nuvarande rutiner skapar förutsättningar för att på ett effektivt sätt hjälpa personer att hitta en ny anställning eller annan lösning som passar individen i fråga.

- Kontinuerligt se över och justera gymnasiets utbildningsorganisation i syfte att skapa hållbara, attraktiva och heterogena skolor där fler elever får plats.

Matchning alternativt omorganisation så att dimensioneringen av utbildningsplatser motsvarar efterfrågan i förväntad elevökning.

Utbildningsorganisationen har justerats inför och i samband med starten av det nya läsåret. Bedömningen är att arbetet utvecklas väl vilket syns genom att antal tomma platser är relativt få samtidigt som många elever fått sitt förstahandsval.

- Översyn av lokalutnyttjande för att undersöka möjlig effektivisering samt göra prioriteringar i linje med förändringar i utbildningsorganisationen enligt ovan. Denna åtgärd bör göras i samarbete med programnämnden som bär lokalansvaret.

Dialog har pågått kontinuerligt och arbetet har löpt på enligt plan.

- Fortsatt effektiviseringsarbete inom respektive rektorsområde. I samband med detta kommer även arbetet med översyn av resursanvändning att fortlöpa med stöd från verksamheten.

Som redovisas utförligare under avsnitt 5 har detta arbete fortlöpt och det reguljära gymnasiet har tagit ett markant kliv mot en ekonomi i balans 2022.

- Fortsatt översyn under 2022 av programtilldelning tillsammans med programnämnd har genomförts.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att aktivt söka samarbete med andra nämnder och med kommunala bolag, och alltid vara tillgängliga för dialog om samarbete.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att ta fram konsuppladad statistik, analysera, och vid behov genomföra jämställdhetsanalyser och gender budgeting.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämnden har bidragit till utveckling inom målet genom att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete samt att ytterligare utveckla systematiskt arbetssätt avseende att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Detta ger förutsättningar för alla medarbetare att kunna agera trygga, kreativa och engagerade i enlighet med kommunens medarbetarplattform. Chefer ska ges förutsättningar för ett hållbart ledarskap och vara trygga i att leda förändring, och tillsammans med sina medarbetare skapa en bra verksamhet och nå verksamhetsmålen.

I årets uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM framkommer att det pågår ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån skolornas olika utmaningar, men att fördelningen av arbetsmiljöuppgifter till medarbetare behöver ses över samt att

arbetsplatserna behöver stärka arbetet med risk och friskfaktorer. Både förra året och årets uppföljning visade att gymnasiets arbetsplatser behöver bli bättre på att sätta mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, OSA. Under hösten har därför en utbildning för samtliga chefer, skyddsombud och fackliga företrädare genomförts tillsammans med Regionhälsan, vilket gav ökad kunskap och inspiration att utveckla arbetet med OSA på arbetsplatserna.

För att säkerställa kompetensförsörjningsbehovet på kort och lång sikt har nämnden under hösten återigen kartlagt behov och ringat in de kompetenser som innebär störst kompetensförsörjningsutmaningar. Teckenspråk, pedagogisk kompetens för karaktärsämneslärare och chefserfarenhet lyfts fram som de främsta utmaningarna.

Som ett led i den strategiska kompetensförsörjningen har ett utvecklingsarbete i dialog med lärarförbunden kring en likvärdig verksamhets- och bemanningsplanering för lärare pågått de senaste åren. Detta mynnade ut i en handlingsplan för att trygga kompetensförsörjningen som samverkades i mars 2022. Handlingsplanen innehåller aktiviteter som syftar till att behålla våra befintliga lärare genom att stärka rektorer och lärare i dialogen om uppdraget att leverera utbildning till eleverna och samtidigt främja en hållbar arbetsmiljö för lärare. En process för tjänsteplanering är sjuösatt och under hösten har rektorerna fördjupat sig i kompetensstyrningsmodellen så att dialogen med medarbetare blir ändamålsenlig.

Medarbetarenkäten mäter om det finns förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang genom ett HME-index bestående av frågor om motivation, ledning och styrning. Årets mätning visar på en positiv trend då antalet enheter med ett högre HME-värde har ökat varje år, de senaste tre åren. Detta kan antas vara ett resultat av de insatser inom arbetsmiljö, medarbetardialog, ledarskap och kvalitetsarbete som varit och är i fokus.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

Fortsätta att utvärdera kommunens krishantering och förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin samt skapa stärkt beredskap för pandemier.

Genom att ha utvärderat gymnasiets förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin och tagit vara på den unika gemensamma erfarenhet vi fått. Framför allt när det gäller att ta vara på digitaliseringens möjligheter där det är effektivt med utgångspunkt i elevernas lärande.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Ekonomi

Nämndens ekonomiska utfall för 2022 visar en positiv avvikelse mot budget på 17 030 tkr, vilket motsvarar en avvikelse mot budget i förhållande till budgetomslutningen på 3,2 procent.

Nämnden har inför året inte ålagts något effektiviseringskrav. Däremot har det reguljära gymnasiet sedan flera år haft svårighet att nå en ekonomi i balans. Åtgärder för att anpassa organisationen till elevantal och budget har beslutats och genomförts, framför allt gjordes omfattande arbete under 2021 men inte i tillräcklig omfattning för att klara av att möta elevminskning och effektiviseringskrav som ålagts verksamheten. Arbetet har fortsatt under 2022 och nu kan det konstateras att genomförda åtgärder inneburit att nämnden tagit markanta steg mot en ekonomi i balans. Se vidare analys under rubrik *Effektivisering*.

Redan i prognosen som rapporterades i delårsrapport 2 har hänsyn tagits till elevförändringen hänförlig till hösten och starten av det nya läsåret. Elevavstämningen som gjordes i mitten av oktober visade att utfall avseende elevantal stämmer väl med antaganden i delårsrapport 2 med undantag för de erkänt svårprognostiserade Introduktionsprogrammen och Språkintröduktion där antal elever avviker från prognostiserat. Se vidare kommentarer om hur detta påverkat utfallet för dessa skolenheter längre ner i detta avsnitt.

Nämnden har under året beslutat att använda 66tkr av planeringsreserven till att finansiera mensskydd för eleverna. Övriga medel i planeringsreserven har ej nyttjats.

Effektivisering

Gymnasienämnden har 2022 inte ålagts några nya effektiviseringskrav, däremot har arbete fortlöpt för att få full effekt på påbörjade åtgärder för att anpassa kostnaderna till budgetramen, dels då reguljära gymnasiet sedan flera år har en ekonomi i obalans, dels för att möta budgetminskningar under 2021 till följd av effektiviseringskrav samt budgetminskning på grund av elevminskning.

Då cirka 90 procent av nämndens kostnader är hänförligt till personal är det främst där som åtgärder har fokuserats för att nå en budget i balans. Arbetet med att anpassa personalorganisationen tar tid att få kostnadseffekt av och delar av åtgärder som påbörjades 2021 har gett full effekt först i 2022. Detta har rapporterats redan i prognoserna under året då nämnden kunna konstatera en markant förflyttning mot ekonomi i balans under 2022 jämfört med bokslut 2021. En viktig del i att man 2022 sett ekonomisk effekt av arbetet som genomförs är att arbetet med omställning nu fungerar väl. Endast ett fåtal personer är i omställning har varit i omställning vid varje given tidpunkt och aktuella rutiner skapar förutsättningar för att på ett effektivt sätt hjälpa personer att hitta en ny anställning eller annan lösning som passar individen i fråga.

Tillkommande medel

Nämnden har under året erhållit tillkommande medel både i form av ökad budget samt i form av intäkter:

- **Skolmiljarden**

Tillfällig förstärkning i form av statligt stöd varav Gymnasienämnden har erhållit 3 074 tkr. Syftet med medlen är att bidra till goda förutsättningar för att säkerställa att elever får den utbildning de har rätt till, trots coronapandemin.

Gymnasienämnden har beslutat att fördela medlen med fokus på följande:

- stärka måluppfyllelsen
- stärka lärarnas kompetenser att använda digitala verktyg för att öka elevernas lärande
- stärka elevhälsans kompetenser och förutsättningar att använda digitala verktyg för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- stärka arbetsmiljön för alla medarbetare, chefer och elever

Samtliga skolenheter har fått möjlighet att ta del av dessa medel men behoven och insatserna skiljer sig åt mellan de olika skolorna. Gymnasienämnden har till viss del haft ökade kostnader som följd av dessa insatser, men medlen har även till viss del täckt upp redan befintliga kostnader, till exempelvis delar av ordinarie personalkostnad.

- **Satsning ökad tillgänglighet elevhälsa**

Gymnasienämnden har erhållit en permanent budgetförstärkning på 5 500 tkr avseende en satsning som ska bidra med att skapa bättre förutsättningar och öka tillgängligheten och likvärdigheten till elevhälsan som har uppdraget att tillsammans med övriga inom skolan skapa en god, trygg och positiv lärandesituation.

Det ökade ekonomiska utrymmet har medfört att skolorna bland annat kunnat rekrytera förstärkningar inom elevhälsan. En utförligare redogörelse av vad verksamheten nyttjat medlen till finns under avsnitt 4.2.2.

- **Satsning förstärkning studie- och yrkesvägledare**

Gymnasienämnden har erhållit en permanent budgetförstärkning på 1 200 tkr avseende satsning för att stärka studie- och yrkesvägledningen. För att säkerställa en märkbar effekt för samtliga gymnasieskolor hänförligt till denna satsning håller förvaltningen på och utreder var tillkommande personer ska placeras organisatoriskt samt hur tjänsterna ska utformas för att möta behovet som finns i verksamheten på bästa sätt.

- **Medel i samband med ändrade läroplaner**

Nämnden har erhållit medel, 623 tkr, för att skapa förutsättningar för att möta regeringens beslut om reviderade läroplaner som nu innehåller både helt nya formuleringar och en del omformuleringar. När det gäller kunskapsområdet sex- och samlevnad så är detta stärkt och byter namn till sexualitet, samtycke och relationer.

Medlen har fördelats ut till skolorna som själva prioriterat hur medlen ska nyttjas. Att implementering av de reviderade läroplanerna sker följs upp i ordinarie kvalitetsuppföljning och stöttning från centrala funktioner på förvaltningen sätts in vid behov. Arbetet har under året flutit på väl.

Vissa av de tillkommande medlen är tillfälliga och andra tillkom under året vilket medför att verksamheten inte har kunnat nyttja alla medel fullt ut 2022. Detta medför att resultatet tillfälligt för i år har förbättrats, framför allt på det reguljära gymnasiet. Det är dock inte möjligt att beloppsätta den tillfälliga effekten då nyttjandet ser olika ut på olika skolor. Stor medvetenhet om vilka medel som inte kommer att återkomma nästa år finns samt kostnadseffekten av att personalförstärkningar får helårseffekt tas i beaktande inför kommande års budgetarbete.

Reguljära gymnasiet

Reguljära gymnasiet har i flera år haft svårigheter att nå en ekonomi i balans. Åtgärder har vidtagits och till stor del framgångsrikt genomförts, dock har effektiviseringskrav och minskad rambudget till följd av elevminskningar samt det faktum att personal- och organisationsförändringar tar tid gjort att kostnaderna ändå överstigit budget. Redan i delår 1 så indikerade prognosen att verksamheten under 2022 skulle uppnå en markant förflyttning mot en ekonomi i balans. Denna förflyttning bedömdes i delårsrapport 2 vara ännu lite större och utfallet för reguljära gymnasiet bedömdes landa mycket nära budget. Nu när året är slut kan konstateras att utfallet är i linje med vad som prognostiserats och utfall för reguljära gymnasiet avviker endast 1,59 procent från budget. Viktigt att notera är att förflyttningen 2022 delvis påverkas av tillkommande budgetmedel samt tillfälliga intäkter. Verksamheten kommer inte att hinna nyttja alla medel till avsedda insatser, exempelvis på grund av att de är tänkta att nyttjas till en utökning av personal inom elevhälsan. Rekrytering utifrån de nya budgetförutsättningarna har gjorts men personer har inte varit på plats hela året utan full kostnadsökning motsvarande budgettillskottet för elevhälsa kommer att ses först kommande år. Medvetenheten om att tillkommande medel påverkar årets utfall är hög i verksamheten och planering för nästa år tar i beaktande att det finns tillkommande intäkter som inte kommer att återkomma nästa år.

I delårsrapport 2 kunde det också konstateras att verksamheten lyckats väl med att anpassa organisationen efter befintligt elevantal. De tomma platserna är denna hösttermin relativt få och antal personal är på många håll väl anpassat efter både elevantal och budget.

Att det för året kan konstateras förflyttningar mot ekonomi i balans på flera program och skolor är mycket positivt. Arbetet för att alla ska nå fram till en organisation som är anpassad efter elevantalet på programmet kommer dock fortsatt att vara i fokus då det är avgörande för att kunna fortsätta arbetet för att utveckla gymnasieskolans utbildningsorganisation i syfte att skapa ekonomiskt hållbara, attraktiva och heterogena skolor med hög kvalitet där fler elever får plats. Genom grundligt arbete för att på ett genomtänkt sätt anpassa totalt antal anställda till befintligt elevantal och budget läggs en stabil grund för en fortsatt ekonomi i balans.

Karolinska gymnasiet

Karolinska gymnasiet redovisar en negativ avvikelse mot budget på -1 358 tkr vilket är i linje med prognosen i delårsrapport 2. Samtliga program på skolan har haft en problematisk ekonomisk situation i flera år. Arbetet med att anpassa organisationen till elevantalet pågår, dock uppnås inte full effekt av arbetet under året. Prognosen förbättrades mellan delår 1 och delår 2, denna förbättring är till största delen hänförlig till tillkommande medel som inte kommer att kunna nyttjas fullt ut.

Kvinnerstaggymnasiet

Kvinnerstaggymnasiet redovisar en negativ avvikelse mot budget på -753 tkr. Vilket är en förbättring jämfört med prognoserna som redovisades både i delårsrapport 2 och i det preliminära årsbokslutet. Skolan är i en period av organisatoriska förändringar med

sucessiva förflyttningar av skoltillhörighet till Tullängsgymnasiet respektive Karolinska gymnasiet. Merparten av den negativa avvikelsen mot budget utgörs av personalkostnader som kommer att kunna minskas i samband med fortsatta organisatoriska förändringar enligt plan. Förbättringen av prognosen jämfört med delår 2 och även det preliminära årsbokslutet utgörs av att utfallet för intäkter kopplat till utförsäljning av inventarier, djur och skog blivit högre än förväntat.

Rudbecksgymnasiet

Rudbecksgymnasiet redovisar en positiv avvikelse mot budget på +1 136 tkr vilket är en något större avvikelse än prognostiserat i delårsrapport 2 och det preliminära årsbokslutet. Den positiva avvikelsen är i all väsentlighet hänförlig till tillkommande medel som inte kunnat nyttjas. Vissa utmaningar i att dimensionera personalorganisationen till befintligt elevantal finns fortfarande på framför allt Naturvetenskapsprogrammet men arbete pågår.

Tullängsgymnasiet

Tullängsgymnasiet redovisar en positiv avvikelse mot budget på +3 250 tkr vilket är en något större avvikelse än prognostiserat i det preliminära årsbokslutet. Avvikelsen är hänförlig till tillkommande medel som inte kunnat nyttjas, både de som nämnts ovan samt intäkter kopplat till vuxenutbildning, samt något högre elevantal än förväntat vid budget.

Virginska gymnasiet

Virginska gymnasiet redovisar en positiv avvikelse mot budget på 117 tkr vilket är en något mindre avvikelse än vad prognosen i det preliminära årsbokslutet visade. Samtliga program på skolan har haft problem att nå en ekonomi i balans tidigare år och åtgärder för att anpassa organisationerna har tagits fram och genomförts. Redan i delår 1 kunde en prognos presenteras som innebar tydlig förflyttning mot ekonomi i balans jämfört med bokslut 2021. Att skolan per denna prognos bedöms komma mycket nära en ekonomi i balans beror delvis på tillkommande medel. Problematik att rymma kostnaderna inom budget kvarstår på Restaurang och Livsmedelsprogrammet samt Hotell och turismprogrammet, främst på grund av att elevantalen är lägre än önskat.

Introduktionsenheten, Virginska gymnasiet

Introduktionsenheten redovisar en positiv avvikelse mot budget på +1 158 tkr vilket är i linje med prognosen i det preliminära årsbokslutet. Osäkerheten i elevantalet är större här än vid andra gymnasieprogram då elevunderlaget fluktuerar mera under året vilket kräver att arbete med att anpassa organisationen efter aktuellt elevantal och förväntade förändringar under året pågår löpande. Detta innebär en stor utmaning i arbetet att nå och bibehålla en ekonomi i balans varför avvikelsen trots att den uppgår till 4% av budget får anses relativt liten utifrån förutsättningarna.

Språkintröduktion

Språkintröduktion redovisar en positiv avvikelse mot budget på +1 492 tkr vilket är i linje med prognosen i det preliminära årsbokslutet men en större avvikelse än vad prognosen i delårsrapport 2 visade. Enheten har haft en trend av stora elevminskningar sedan 2020 och minskningen har fortsatt även under 2022. Även här är osäkerheten avseende elevantalen större än vid andra gymnasieprogram på grund av större fluktuationer under året varför arbete med att anpassa organisationen efter aktuellt elevantal är ett arbete som pågått under hela året. Under hösten har elevantalet varit högre än tidigare prognostiserat vilket var den huvudsakliga anledningen till att avvikelsen ökat sedan delårsrapport 2. Även en justering i kostnader för studiehandledning har bidragit till att enheten redovisar en positiv avvikelse mot budget.

Riksgymnasiet

Riksgymnasiet redovisar en positiv avvikelse från budget på +6 945 tkr vilket är i linje med avvikelsen som rapporterades i det preliminära årsbokslutet men en större avvikelse än vad prognosen i delår 2 visade. Avvikelsen är hänförlig till det budgettillskott på 16 mnkr som verksamheten fått inför 2022 från Programnämnd barn och utbildning. Arbetet pågår för att omvandla medlen till verksamhet som uppnår största möjliga nytta med målsättningen att öka attraktiviteten och kvaliteten. I arbete med att ta fram prognosen till delårsrapport 2 gjordes bedömningen att ett flertal åtgärder skulle hinna implementeras under höstterminen. Denna bedömning reviderades under hösten och utfallet är i linje med den reviderade bedömningen.

Budgettillskotten som verksamheten fått inför 2021 och 2022 har använts för att anställa en strateg specifikt inriktad på Riksgymnasiet, förstärkning av program och elevpeng, personalförstärkning, inköp och komplettering av läromedel och specifik utrustning samt en relativt stor satsning på kompetensutveckling inom teckenspråk. Detta tillskott har medfört att enheterna, trots minskat elevunderlag, har kunnat starta nya samt mindre klasser för att behålla och utöka den bredd av program som erbjuds inom Riksgymnasiet.

Dock kvarstår viss problematik kring dimensioneringen då elevminskningen har varit fortsatt stor. Då minskningen sker spritt mellan de olika skolorna, försvårar det arbetet med organisationen och möjligheterna till förändringar är till viss del begränsade.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan redovisar en positiv avvikelse från budget på +2 530 tkr vilket är i linje med prognosen i det preliminära årsbokslutet och även delårsrapport 2. Gymnasiesärskolan har under flera år haft stora elevökningar vid varje läsårsstart vilket krävt omfattande utbyggnad av organisationen för att rymma eleverna och möta deras stödbehov. Arbetet med att växa organisationen har gjorts succesivt för att verksamheten ska klara att hitta och ta emot nyanställda på bästa sätt, och är fortfarande pågående detta läsår. Även i år har en elevökning kunnat konstateras under hösten, men ökningen utgörs av ett mindre antal elever samtidigt som andelen elever med störst stödbehov minskat vilket medfört att organisationen behövt anpassas då det till viss del behövs olika kompetens till olika elevgrupper.

Riksgymnasiesärskolan D/H

Riksgymnasiesärskolan D/H redovisar en positiv avvikelse mot budget på + 1 048 tkr vilket är i linje med prognosen i det preliminära årsbokslutet och även i delårsrapport 2. Avvikelsen är hänförlig till lägre personalkostnader än budgeterat till följd av tillfälliga vakanser.

Förvaltningsledning

Förvaltningsledningen redovisar en positiv avvikelse mot budget på +1 489 tkr vilket är en något större avvikelse än rapporterar i det preliminära årsbokslutet. Gymnasienämnden har erhållit medel från Programnämnd Barn och utbildning för att genomföra åtgärder som syftar till att bl. a skapa bättre förutsättningar och öka tillgängligheten till elevhälsa och SYV-resurser. Dessa medel är ett permanent tillskott till nämndens budgetram och för att få ut största möjliga nytta planerar förvaltningen att använda medlen till permanent personalförstärkning. Det tar tid att få personer på plats varför full kostnadseffekt inte kommer att uppnås 2022.

5.1 Enheternas resultat

Enhet, belopp i tkr	2022 Bokslut	2022 Bokslut	2022 Budget	Förändring tkr 2021 - 2022	Förändring % 2021-2022	2022 Avvikelse tkr budget - bokslut
Gymnasiet reguljär						
Nationella program						
Karolinska gymnasiet	-62 624	-63 746	-62 389	-1 123	2%	-1 358
Kvinnerstagsgymnasiet	-24 346	-10 156	-9 421	14 191	-58%	-735
Rudbecksgymnasiet	-65 369	-65 031	-66 167	338	-1%	1 136
Tullängsgymnasiet	-72 643	-72 892	-76 142	-248	0%	3 250
Virginskagymnasiet	-63 510	-61 164	-61 281	2 346	-4%	117
Summa Nationella program	-288 492	-272 988	-275 400	15 504	-5%	2 411
Introduktionsprogram						
Introduktionsenheten, Vi	-27 499	-27 794	-28 952	-295	1%	1 158
Språkintrouktion	-16 603	-13 104	-14 596	3 499	-21%	1 492
Summa introduktionsprogram	-44 102	-40 898	-43 549	3 205	-7%	2 651
Summa gymnasiet reguljär	-332 594	-313 886	-318 948	18 708	-6%	5 062
Riksgymnasiet						
Riksgymnasiet	-71 266	-71 445	-78 390	-179	0%	6 945
Summa Riksgymnasiet	-71 266	-71 445	-78 390	-179	0%	6 945
Gymnasiesärskola						
Gymnasiesärskola	-41 912	-45 986	-48 516	-4 074	10%	2 530
Summa gymnasiesärskola	-41 912	-45 986	-48 516	-4 074	10%	2 530
Riksgymnasiesärskola D/H						
Riksgymnasiesärskola D/H	-31 121	-32 406	-33 455	-1 285	4%	1 048
Summa Riksgymnasiesärskola D/H	-31 121	-32 406	-33 455	-1 285	4%	1 048
Övergripande förvaltningsledning						
Gemensamt	-47 262	-44 768	-45 793	2 494	-5%	1 026
Psykologstöd	-2 067	-2 139	-2 138	-72	4%	-1
Planeringsreserv	0	-66	-500	-66	0%	434
Summa förvaltningsledning	-49 328	-46 973	-48 431	2 355	-5%	1 458
Nämnd						
Nämnd	-892	-814	-800	78	-9%	-14
Summa nämnd	-892	-814	-800	78	-9%	-14
Totalt Gymnasienämnden	-527 114	-511 510	-528 540	15 603	-3%	17 030

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Kontogrupp	2021 Bokslut	2022 Bokslut	2022 Budget	2022 Avvikelse budget - utfall	Förändring tkr 2021-2022	Förändring % 2021-2022
Intäkter	138 091	137 188	129 088	8 100	-903	-1%
Personalkostnader	-469 931	-455 521	-449 470	-6 051	14 410	-3%
Övriga kostnader	-195 273	-193 178	-208 159	14 981	2 096	-1%
Netto	-527 114	-511 510	-528 540	17 030	15 603	-3%

Tabell ovan visar att nettoutfall för 2022 är 15,6 lägre än utfallet för föregående år.

Gällande utfallet för intäkterna ligger i linje med utfallet för intäkterna föregående år. Vissa intäkter har ökat eller tillkommit så som medel kopplat till Skolmiljarden, viss ersättning för sjuklönekostnader och utfördelning av medel för politiska satsningar. Medan vissa andra intäkter minskat så som vissa bidrag och intäkter kopplat till interna omfördelningar.

Utfall avseende personalkostnader är lägre 2022 jämfört med 2021. Minskningen är framför allt ett resultat av det arbete som gjorts på flera håll för att anpassa organisationen utifrån aktuellt elevantal.

Utfallet avseende övriga kostnader är 2022 i linje med utfallet föregående år. Utfallet för 2022 är dock lägre än budget vilket till stor del beror på att man inom Riksgymnasiet inte hunnit omvandla de tillkommande medlen till verksamhet. Detta gäller även på flera andra skolenheter men i mindre skala. Vid analys av kostnadsutvecklingen som gjorts under året så har den indikerat att övriga kostnader ökat jämför med 2022, detta enligt förväntat då utfallet för övriga kostnader 2020 och 2021 påverkats kraftigt av effekterna av coronapandemin då delar som normalt ingår för personal och elever så som kurs, konferens, resor samt vissa utbildningsmoment inte har kunnat genomföras som normalt under pandemin. Jämförelse gjordes i delår 2 med utfall för perioden januari – augusti 2022 respektive 2019, denna jämförelse indikerade att verksamheten närmar sig ett nytt normalläge efter pandemin avseende skolans verksamhet. Denna utveckling har dock stannat av, dels på grund av ett lägre elevantal 2022 jämfört med 2019, dels återhållsamhet till följd av de senaste årens arbete mot en ekonomi i balans

5.3 Verksamheternas resultat

Verksamhet, belopp i tkr	2021 Bokslut	2022 Bokslut	2022 Budget	2022 Avvikelse budget - utfall	Förändring tkr 2021 - 2022	Förändring % 2021 - 2022
Politisk verksamhet	-892	-814	-800	-14	78	-9%
Fritidsverksamhet*	-2 431	-2 470	-2 770	301	-38	2%
Gymnasieskola	-450 025	-429 096	-442 216	13 120	20 928	-5%
Gymnasiesärskola	-60 585	-65 386	-68 743	3 356	-4 801	8%
Boende**	-13 181	-13 744	-14 011	267	-564	4%
Nettokostnad	-527 114	-511 510	-528 540	17 030	15 603	-3%

* Fritidsverksamheten inom Riksgymnasiet med Café 019, finansieras med statsbidrag

** Boende för Riksgymnasiesärskolan för döva/hörselskadade, extern finansiering.

5.4 Investeringar

Investeringar – inventarier

Objekt belopp i tkr	2022 Budget	2022 Utfall	Avvikelse Budget - utfall
Inventarieinvesteringar	-5 380	-5 125	255
Summa inventarieinvesteringar	-5 380	-5 125	255

Nämndens investeringsutrymme uppgick 2022 till 5 380 tkr och avser inventarieinvesteringar. Under året har nämnden nyttjat 5 125 tkr vilket är något under budget.